

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๒๗๕

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่อนุญาตให้เกษตรกร
เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๓๔๔๑
ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ขอให้จังหวัด
โปรดแจ้งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) รับทราบและถือปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร
การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกร
ผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ (ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๖๔) และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามระเบียบนี้
โดยข้อ ๓ แห่งระเบียบดังกล่าวได้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕
(ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕) และข้อ ๑๑ แห่งระเบียบเดียวกันได้กำหนดให้การคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร
ตามระเบียบนี้เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมาย เว้นแต่เป็นกรณีการจัดที่ดิน
ส่วนเกินกว่าขนาดที่กำหนดในข้อ ๑๓ (๑) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ซึ่งตามคำสั่ง ส.ป.ก. ที่ ๔๐๓/๒๕๖๔ เรื่อง มอบหมายหน้าที่และอำนาจในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร
ในเขตปฏิรูปที่ดิน สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้มอบหมายให้การคัดเลือก
และจัดที่ดินนี้เป็นหน้าที่และอำนาจของปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ในท้องที่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก. ขอเรียนว่า เนื่องจากได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าในบางท้องที่มีการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร
ตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยผิดพลาด ซึ่งคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่อนุญาตให้เกษตรกร
เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นระเบียบที่ใช้บังคับในขณะนั้น เป็นคำสั่ง
ทางปกครอง ประกอบกับคำสั่งเพิกถอนคำสั่งอนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินของ
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดดังกล่าวเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามบทนิยามในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ในการพิจารณาเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่มีชอบด้วยกฎหมาย
ข้างต้นจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
ในการนี้ ส.ป.ก. จึงขอให้จังหวัดโปรดแจ้งให้ ส.ป.ก.จังหวัด ถือปฏิบัติตามแนวทางชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับ
การเพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่อนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
เพื่อให้การปฏิบัติงานของ ส.ป.ก.จังหวัด เป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. เมื่อข้อ ๑๑ ประกอบกับข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เปลี่ยนแปลง
ผู้มีอำนาจในการคัดเลือกและจัดที่ดินหรือออกคำสั่งอนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินจาก
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นเลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมาย เว้นแต่เป็นกรณี
การจัดที่ดินส่วนที่เกินกว่าขนาดที่กำหนดในข้อ ๑๓ (๑) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

/ดังนั้น...

ดังนั้น ปฎิรูปที่ดินจังหวัดในฐานะผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมาย จึงเป็นผู้มีอำนาจเพิกถอนคำสั่งของ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่อนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินโดยผิดพลาด เว้นแต่ เป็นกรณีเพิกถอนการจัดให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเกินกว่าห้าสิบไร่ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๕ รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ห้ายหนังสือฉบับนี้

๒. ในการพิจารณาเหตุแห่งการเพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่อนุญาต ให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ขอให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง อย่างรอบคอบก่อนมีคำสั่งเพิกถอนหรือไม่เพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนั้น ทั้งนี้ หากเหตุแห่งการเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวเกิดจากบุคคลผู้มีส่วนได้เสียเป็นผู้ร้องขอ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไป ตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนี้

๒.๑ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยไม่จำกัดผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของ ผู้ร้องขอเพื่อให้ได้พยานหลักฐานที่พิสูจน์ข้อเท็จจริงว่าคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่อนุญาตให้ เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้นผิดพลาดตามคำร้องขอหรือไม่ อย่างไร โดยอาจพิจารณาประกอบกับพยานหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น การตรวจสอบข้อมูลจากระบบบูรณาการ ฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ (Linkage Center) ผ่านระบบสารสนเทศโดยบัตรประจำตัวประชาชน แบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ของผู้ร้องขอและผู้มีส่วนได้เสีย หรือการตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินในช่วงเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีคำสั่งอนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยอาจพิจารณาจาก ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลการถือครองที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ข้อมูลการชำระภาษีบำรุงท้องที่หรือภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หรือการตรวจสอบสถานะที่ดินและแผนที่แสดงแนวเขตที่ดิน แล้วแต่กรณี เป็นต้น

๒.๒ ในการตรวจสอบพยานหลักฐานที่จำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามข้อ ๒.๑ ให้รวมถึง การดำเนินการแสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง การรับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็น ของผู้ร้องขอหรือพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญที่ผู้ร้องขอกล่าวอ้าง เว้นแต่จะเห็นว่าเป็นการกล่าวอ้าง ที่ไม่จำเป็นพุ่มเพื่อยหรือเพื่อประวิงเวลา การขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากผู้ร้องขอ พยานบุคคล หรือ พยานผู้เชี่ยวชาญ การขอให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง การออกไปตรวจสอบสถานที่

๒.๓ ในกรณีที่เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามคำสั่งของ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ถูกกล่าวอ้างว่าออกโดยผิดพลาด มิใช่ผู้ร้องขอ ให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตนั้นทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุริยน พิศกรกานนท์)

รองเลขาธิการปฏิบัติการแทน

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๒๔๐๔